

proti složenému účtu a byť i se dotýkaly samé podstaty usedlosti, sluší je vyřídití eventuelně zvláštním sporem, výtky ty však nejsou s to, aby odůvodnily nárok žalobkyně na zřízení společného správce.

Čís. 683.

O podaném odporu dle § 156 obč. zák. za stanovených podmínek jest jednati v řízení nesporném. Cesta sporná jest nutna jen za podmínek § 2 č. 7 cis. pat.

(Rozh. ze dne 28. září 1920, R II 268/20.)

Manžel ve svém odporu proti manželskému zrození dítěte tvrdil a listinami doložil, že manželka jeho porodila dítě dříve, než uplynulo 6 měsíců ode dne sňatku. Soud první stolice poukázal odporovatele na pořad práva. Rekursní soud usnesení potvrdil. **Důvody:** Stěžovatel opírá své podání, kterým odporuje manželskému původu nezletilého dítěte Karla, jeho manželkou dne 11. června 1920 zrozeného, o ustanovení § 156 obč. zák. a dovozuje, že se mu nejednalo o rozhodování sporu, nýbrž o odpor, že dítě není jeho, a o úřední úkon za účelem ochrany práv dítěte. K těmto vývodům stačí poukázati k tomu, že popírání manželského původu dítěte ať před dobou zákonnou (§ 156 obč. zák.), ať v době zákonné (§ 158 obč. zák.) zrozeného musí se státi sporem, jak plyne nejen z citovaného právě zákonného ustanovení, nýbrž i z ustanovení § 159 obč. zák., a že pro rozhodování tohoto sporu jest dle § 50 čís. 1 j. n. příslušným soud sborový. Z těchto zákonných ustanovení jest zřejmo, že jest v této záležitosti vyloučeno řízení nesporné, jež by se jakýmsi odporem zavésti mohlo, jak stěžovatel ve svém rekursu dovozuje.

Nejvyšší soud zrušil usnesení nižších soudů a nařídil soudu první stolice, by o odporu po zákonu jednal.

Důvody:

Stěžovatel ve svém odporu tvrdil a listinami doložil, že manželka jeho porodila dítě dříve ještě, než uplynulo 6 měsíců ode dne uzavření jejich sňatku. Odporuje tudíž podle § 156 obč. zák. soudně otcovství k tomuto dítěti. Odpor takový sluší podle jeho právní povahy pokládati za prohlášení, spadající do řízení nesporného; jest to pouhý protest, jež uplatňovati jest podáním na příslušný soud nebo protokolárním prohlášením u soudu tohoto, a o němž zahájití jest řízení nesporné. Žaloba a řízení sporné nebyly by ve věci této tím méně na místě, poněvadž manžel ve svém odporu výslovně tvrdí, že v době uzavření sňatku nevěděl o těhotenství manželčině, a ze spisů toho času nevysvítá, že by tvrzení toto bylo nesprávné. Mínění soudu rekursního, že z §§ 158 a 159 obč. zák. plyne nutnost, popírati manželský původ dítěte sporem, jest mylné, pokud jde o případy § 156 obč. zák., neboť předpisy §§ 158 a 159 nevztahují se na odporování otcovství podle § 156, nýbrž jen na popírání manželského zrození dítěte podle § 158. Odpor stěžovatelův ovšem může domněnku nemanželského zrození nezletilého dítěte založití toliko za podmínek zákonných. Soud první stolice jest povinen, zjistití dle předpisů řízení ne-

sporného podmínky tyto, a pouze, kdyby nastal případ § 2 čís. 7 patentu ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. z., bylo by nutno, odkázati odporovatele na pořad práva.

Čís. 684.

Zákon o zajištění půdy drobným pachtýřům (ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.).

Pro požadovací nárok je rozhodným, zda právo nájemcovo týká se užítku hlavního, to jest hospodářsky cennějšího.

(Rozh. ze dne 28. září 1920, R II 297/20.)

Soud první stolice, zjistiv, že požadovaný pozemek jest višňovým a třešňovým sadem, z něhož panství každoročně ovoce prodává a půdu jen jako vedlejší zdroj příjmů pronajímá, zamítl nárok požadovatelův. **Důvody:** Není pachtem ve smyslu § 1 odstavec pátý zák. o zaj. půdy, týče-li se nájemcovo právo toliko vedlejších užítků pozemků. Udáním stran bylo zjištěno, že před válkou se z míry požadovaného pozemku platilo pachtovného 1 K 60 h ročně, kdežto jinak činil pacht 30 K ročně. Již z tohoto nepatrného nájemného jest patrné, že pronajímání pozemku tvořilo pro pronajímatele toliko vedlejší užítky a že hlavním a podstatným užítkem byl výnos ze sadu za prodané ovoce, poněvadž tento byl vždy mnohem větší než z pronajaté půdy. Rekursní soud přiznal požadovací nárok. **Důvody:** Soud, rozhoduje o požadovacím nároku, zkoumá pouze, zda pozemek je »zemědělským pozemkem« ve smyslu zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. (§ 1). Za »zemědělský pozemek« v témže smyslu dlužno považovati každou část půdy, jež prací podnikatele stala se úrodnou, plodonosnou. Pozemek pachtovní musí býti nyní kulturní půdou. V tomto případě není o tom sporu, že pozemek, o nějž tu jde, slouží zemědělským účelům kulturním (pěstování obilí). Na tom nemění ničeho, že vlastník pozemku na několika místech téže půdy má ovocné stromy, jichž sám užívá, a že výtěžek z této kulturní půdy je pro vlastníka nepoměrně prospěšnějším než výhody z propachtování půdy; rovněž je bezvýznamné, kolik pachtovného pachtýři platívají (vzhledem k jakosti půdy). Neboť rozhodujícím ve smyslu zákona o drobných pachtýřích je pouze, zda pachtovní pozemek stal se zemědělským pozemkem dlouhá léta trvajícím pílím drobného pachtýře.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a přikázal soudu první stolice, by řízení doplnil a pak znovu o věci rozhodl.

Důvody:

Podle § 1 odstavec čtvrtý zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. nepokládá se za pacht a nepřísluší tudíž nárok požadovací, týče-li se pachtýřovo právo toliko vedlejších užítků pozemků. Za hlavní užitek dlužno pokládati užitek hospodářsky cennější. Jelikož v tomto případě užívá pachtýř požadovaného pozemku jako pole, kdežto vlastník pobírá užitek se stromů tam rostoucích, jest rozhodujícím pro nárok pachtýřův,